

**HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE**

**Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja
vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa**

STM:n kärkihankkeet

Enemmän terveyttä ja hyvinvointia

Palvelut
asiakaslähtöisiksi

Edistetään terveyttä
ja hyvinvointia sekä
vähennetään
eriarvoisuutta

Toteutetaan
lapsi- ja perhepalvelujen
muutosohjelma

Osatyökykyisille
tie työelämään

Kehitetään
ikäihmisten kotihoitoa
ja vahvistetaan kaiken
ikäisten omaishoitoa

130
milj. euroa

Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaiken ikäisten omaishoitoa

10 - 9 - 8 - 7 - 6 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1 - NYT!

Ma 21.3.2016 klo 8.45 - 16.30

Marina Congress Center • Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki

Ohjelma Tilaisuuden juontaa sosiaali- ja terveystoimittaja Tiina Merikanto
Ylen Uutis- ja ajankohtaistoiminta

8.45 **Aamukahvi ja -tee**

9.30 **Suomen Kuntaliitto – muutos syntyy yhdessä!**
Varatoimitusjohtaja Hanna Tainio / Suomen Kuntaliitto, @HannaTainio

9.45 **Carpe diem! Kärkihanke – optio uudistukseen**
"Ei tehtävämme tulevaisuuden suhteen ole ennustaa,
vaan tehdä se mahdolliseksi."
Kärkihankkeen johtaja Päivi Voutilainen / STM, @PVoutilainen

10.15 **Tuulta purjeisiin tarjoavat kommenttipuheenvuorot**
• Kansanedustaja Ilmari Nurminen, @IlmariNurminen
• Omaishoitaja Matti Mäkelä
• Puheenjohtaja Vappu Taipale / Vanhus- ja lähimmäispalvelun
liitto ry & Member of Board of Trustees / Help Age
International, @VappuTaipale
• Professori Timo Strandberg / Helsingin yliopisto

11.15 **Yleisöporina ja yhteistä keskustelua**
Sosiaali- ja terveystoimittaja Tiina Merikanto keskusteluttaa
yleisöä seuraavilla teemoilla
1. Onnistuneen muutoksen rakennuspuut?
2. Meidän vai teidän hanke?
3. Uskaltaako tässä ryhtyä uudenaiseen yhteistyöhön?
4. Kenelle kellot soivat?

12.00 -13.00 **Lounastauko (omakustanteinen)**

13.00

Ketterät kokeilut kärkihankkeessa – tietoisu
STM:n & THL:n kärkihankkeittäjät

Millä keinoin muutos juurtuu?

Kohti maakunnallisia integroituja palvelukokonaisuuksia
– muutosagentin toimintamallia Eksotesta
Kehitysohjaaja Merja Tepponen / Eksote

Miten minä edistän muutosta?

Kansanedustaja Jaana Laitinen-Pesola, @JLaitinenPesola

Miten muutosta tehdään pysyväksi?

Muistityön asiantuntija, valmentaja Taina Semi / GeroArtist

14.15

Tauko

14.45

Kärkihanke - matkalla muutokseen
Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula / STM, @JuhaRehula

15.05

Kärkihanke tehdään yhdessä - Paneelin juontajana Tiina Merikanto

- Projektipäällikkö Anja Noro / STM
- Neuvotteleva virkamies Arja Terho / VM, @ArjaTerho
- Toimitusjohtaja Kari Virta / Med Group Oy
- Toiminnanjohtaja Pia Hytönen / FinFami, @PiaHytönen
- Kansanedustaja Annika Saarikko, varapuheenjohtaja / Keskusta, @AnnikaSaarikko
- Vanhusten palvelujen ja kuntoutuksen johtaja Ismo Rautiainen / Lahden kaupunki
- Sosiaali- ja terveysjohtaja Pia Vähäkangas / Pietarsaaren kaupunki
- Vanhusneuvoston puheenjohtaja Jaakko Tuomi / Lappeenrannan vanhusneuvosto

Anja
Noro

Arja
Terho

Kari
Virta

Pia
Hytönen

Annika
Saarikko

Pia
Vähäkangas

Ismo
Rautiainen

Jaakko
Tuomi

16.15

Onnenpotku

Kansanedustaja Annika Saarikko, varapuheenjohtaja / Keskusta

Kommentoi hankesuunnitelmaa: Miten koti- ja omaishoitoa voisi parantaa?

? 110

26.2.2016 | Sosiaali- ja terveysministeriö

Jaa

Osallistu hankkeeseen

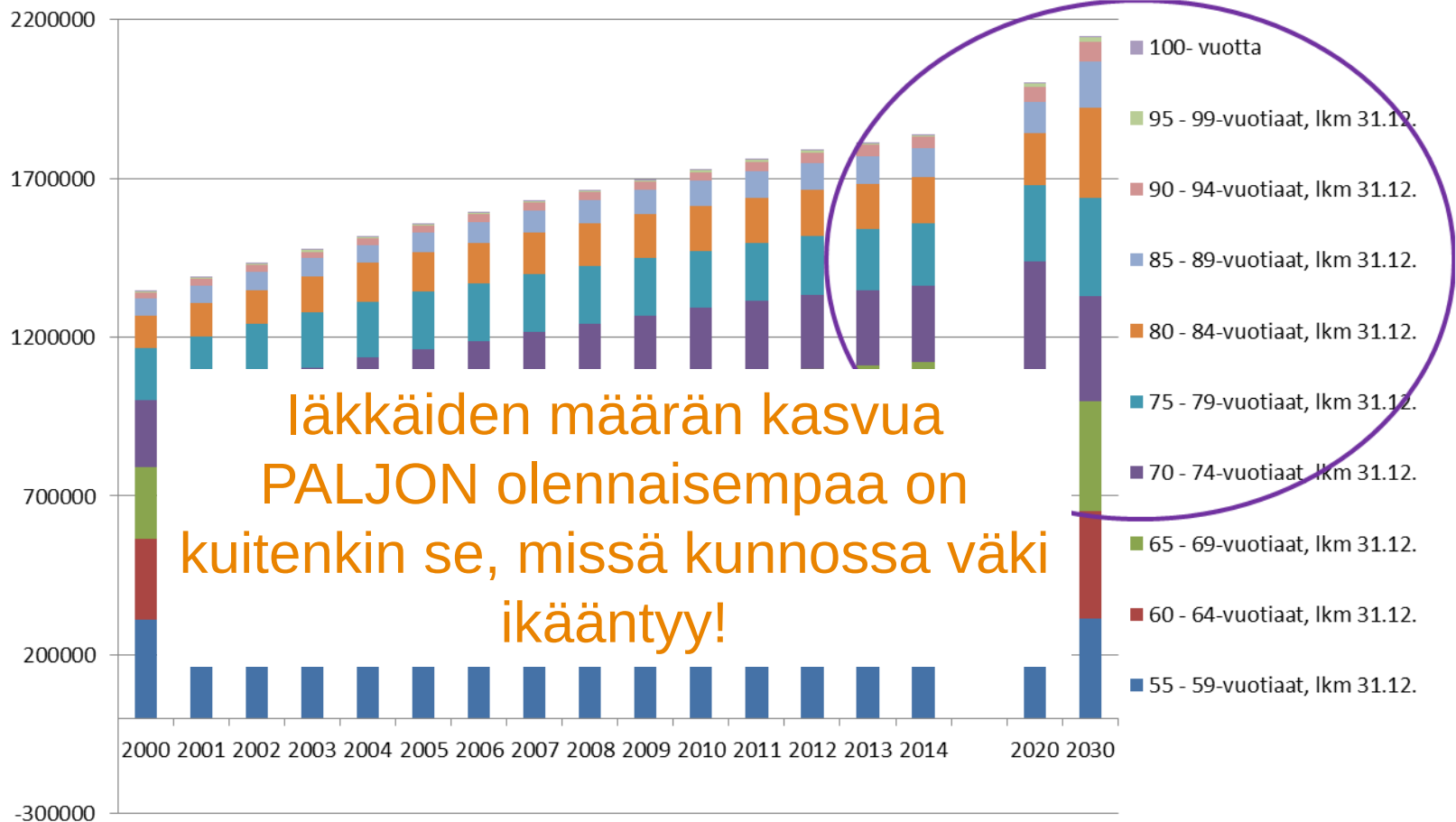
**Kommentoi hankesuunnitelmaa:
Miten koti- ja omaishoitoa voisi
parantaa?**

? Kommentoi hankesuunnitelmaa:
Miten koti- ja omaishoitoa voisi
parantaa? (110) 20 pv

**Kärkihanke
toteutetaan,
koska...**

Suomen väestössä iäkkäiden määrä kasvaa, etenkin iäkkäimmät ikäryhmät - on varauduttava palvelujen tarpeen kasvuun

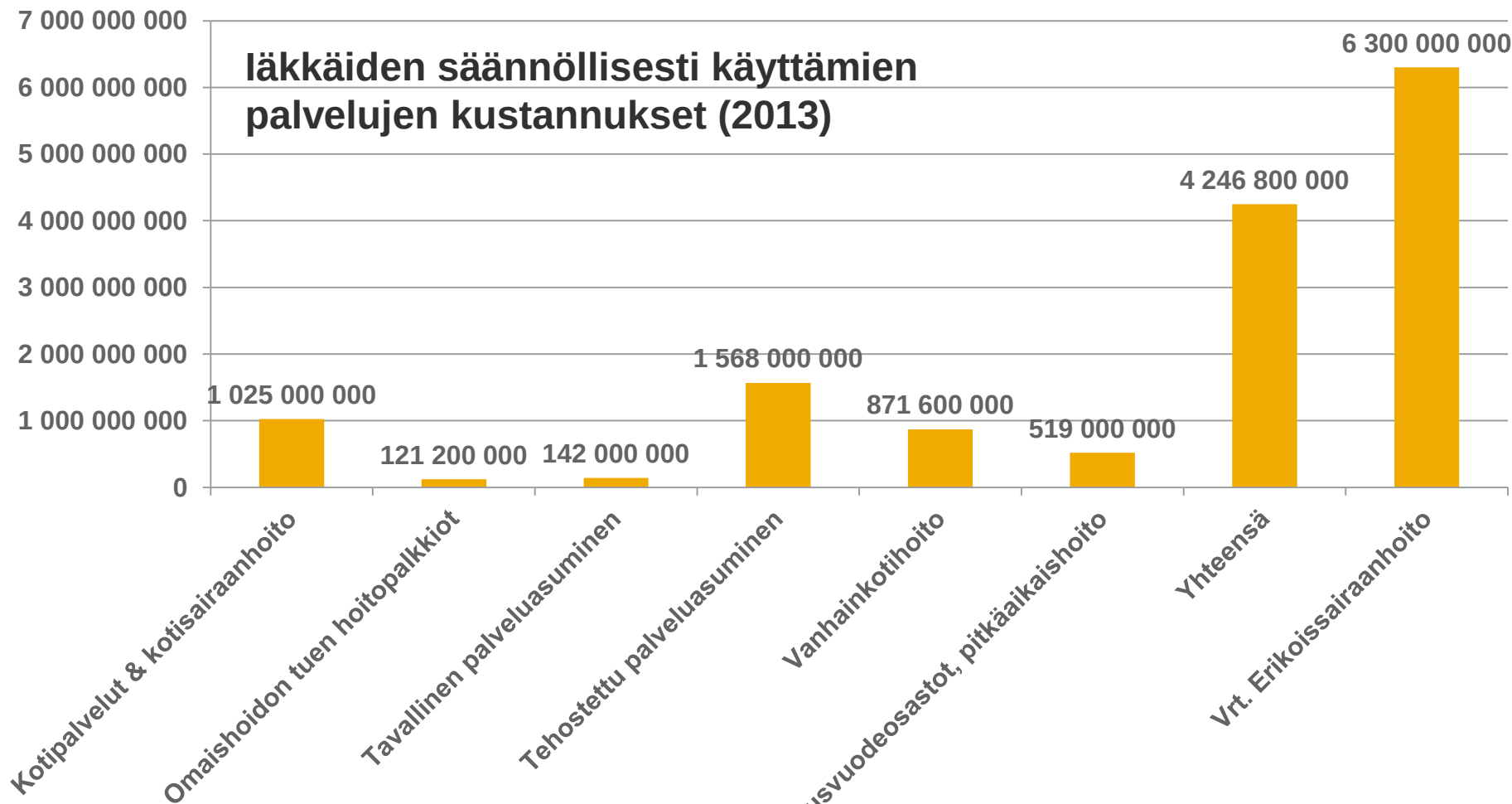

lääkkäiden määrän kasvua
PALJON olennaisempaa on
kuitenkin se, missä kunnossa väki
ikäääntyy!

Kustannusten kasvua on mahdollista hillitä

a) muuttamalla palvelujen rakennetta; b) kehittämällä kotihoidon sisältöä & c) vahvistamalla omais- & perhehoitoa

lääkkäiden säännöllisesti käyttämien palvelujen kustannukset (2013)

Korjaustoimiin on tarvetta

- läkkäiden palvelujärjestelmä on pirstaleinen, sen rakenne ei ole uudistunut kansallisten tavoitteiden mukaiseksi, hyvät käytännöt ovat levinneet hitaasti ja alueelliset erot pysyneet suurina.
- Omaishoito toteutuu alueellisesti vaihtelevasti ja omaishoitoa tukevia palveluja tarjotaan liian vähän ja ne ovat yksipuolisia.

**Näistä
lähtökohdista on
asetettu
kärkihankkeen
tavoitteet...**

lääkkäille ja omaisille yhdenvertaisemmat, paremmin koordinoitut ja kustannusten kasvua hillitsevät palvelut

Lisäämme mahdollisimman
terveen & toimintakykyisen
ikäntymisen turvaavia
palveluja sekä monialaista
kuntoutusta

Kehitämme iäkkäiden
ihmisten kotiin annettavien
palvelujen määrää ja
sisältöä

Juurrutamme omais- ja
perhehoitajien jaksamista
tukevia käytäntöjä

Luomme ja kokeilemme erilaisia toimintamalleja

Näillä mennään...

lääkkäiden palvelujen rakenteelliseksi uudistamiseksi

1. otetaan käyttöön ja juurrutetaan kaikissa maakunnissa integroitu palvelujen kokonaisuus, jossa kotihoito on ensisijaista
2. mallinnetaan, kokeillaan & otetaan käyttöön keskitetyn asiakas-/palveluohjauksen malli, keskiössä mm.:

lääkkäiden kotihoidon kehittämiseksi

3. luodaan, kokeillaan ja juurrutetaan kotihoidon sisältöä kehittäviä toimintamalleja

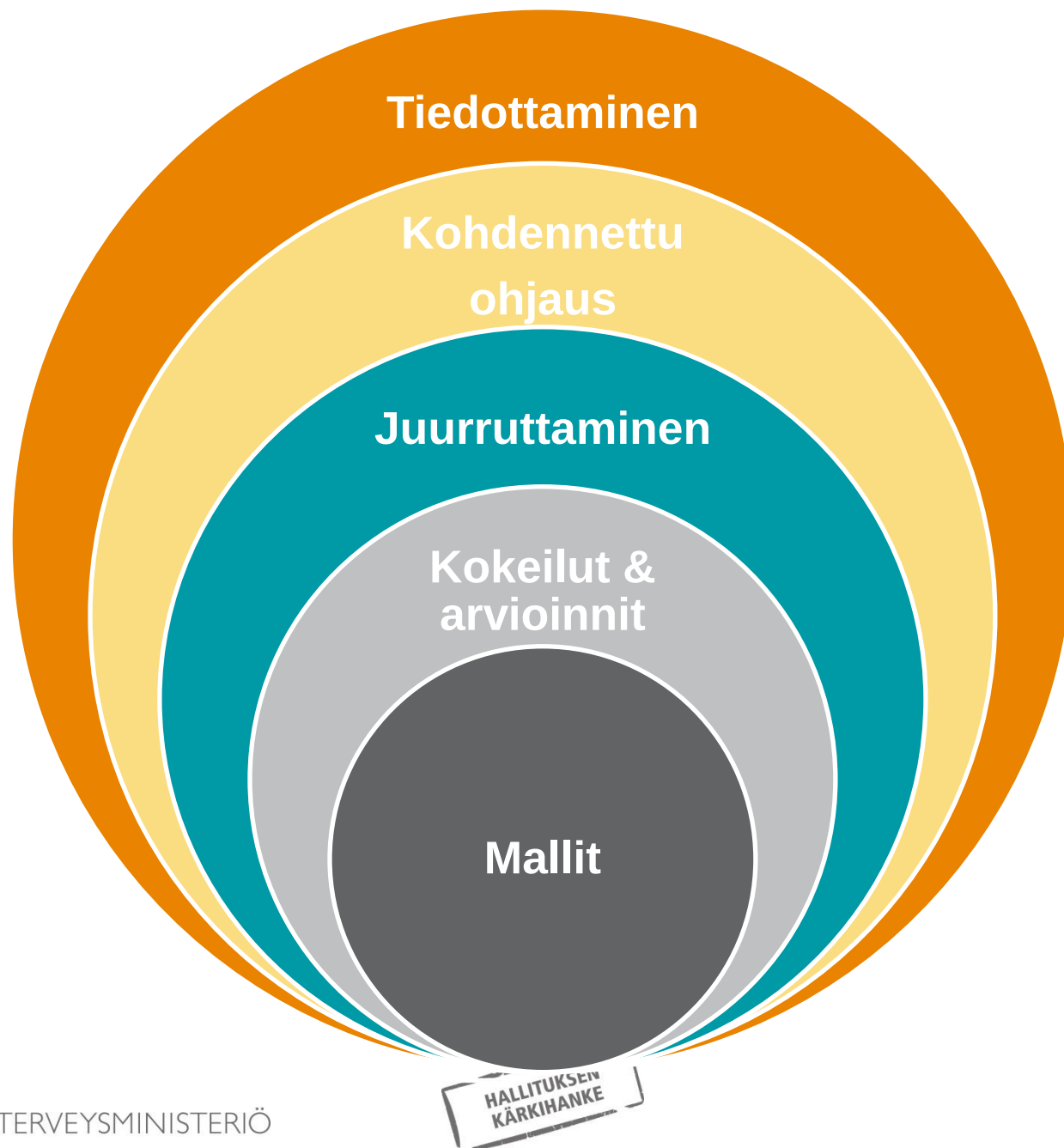
Kaikenikäisten omais- ja perhehoidon vahvistamiseksi

1. valmennusta omais- ja perhehoitajille
2. hyvinvointi- ja terveystarkastuksia omais- ja perhehoitajille
3. kuntoutusta sekä omais- ja perhehoitajille että hoidettaville
4. monipuolisia vapaiden sijaistuksia
5. alueellisia omais- ja perhehoidon keskuksia

Alueelliset omais- ja perhehoidon keskukset

- uudistavat omais- ja perhehoitoa tukevia palveluja ja muuta tukea
- toimivat omais- ja perhehoidon osaamiskeskuksina
- huolehtivat omais- ja perhehoitoa koskevasta viestinnästä
- järjestävät ennakko- ja muuta valmennusta ja jatkokoulutusta omais- ja perhehoitajille, sijaisomaishoitajille ja omaishoitajien tukihenkilöille sekä alueen sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöille
- vastaavat uusien perhehoitajien, omaishoitajien sijaisten ja omaishoitajien tukihenkilöiden rekrytoinnista
- ottavat huomioon kaikenikäisten (lapset, työikäiset, iäkkäät) hoidettavien ja heidän omais- ja perhehoitajiensa tarpeet ja eri erityisryhmien, kuten mielenterveyskuntoutujien ja heidän omaishoitajiensa, erityistarpeet. Keskukset toimivat yhteistoiminnassa alueen lasten ja nuorten palvelujen kanssa (LaPe -Kärkihanke).
- suunnittelevat omais- ja perhehoidon järjestämistä osana alueen palvelujen kokonaisuutta/palveluvalikkoa.

Muutoksen tuki ja kohdennettu ohjaus

Muutosagentit

Muutosagentin tehtävänä on

1. muutokseen innostaminen
2. tietoon perustuva ohjaus muutoksen läpiviemiseksi
3. alueellisen iäkkäiden integroidun palvelukokonaisuuden rakentaminen ja juurruttaminen
4. kokeilujen tuki alueille
5. keskitettyjen asiakas- ja palveluohjauskeskusten perustamisen tuki
6. omais- & perhehoitokeskusten perustamisen tuki

Muutosagentit

- alueelliset toimintaorganisaatiot valitsevat keskuudestaan tämän toimijan, jonka työtä I&O hanke rahoittaa.
- työskentelevät osana alueellista toimintaorganisaatiota vastuullaan iäkkäiden palveluiden ja omaishoidon kehittäminen
- saavat tukea ja tietoa työhönsä kansallisilta toimijoilta
- koko hankeajan jatkuvasta henkilökohtaisesta ja tiimivalmennuksesta huolehditaan kohdennetulla ohjauksella ja toimeenpanon tuella

Muutoksen lopputulemat

**Kärkihankkeen
toimenpiteet**

lääkkäille sekä
omais- ja perhehoitajille
nykyistä yhdenvertaisemmat,
paremmin koordinoitut ja
kustannuksia alentavat palvelut

Järjestelmällinen seuranta & arviointi

Seuranta & arviointi

Itsearviointi (prosessit)

Tavoitteiden saavuttamisen arviointi

Ulkoinen arviointi

Yhdessä tehdään...

Kärkihanke ON poikkihallinnollinen

STM Sosiaali- ja terveysterveyst •hyvinvointia & terveyttä edistävät palvelut •palvelujen tarpeen arviointi •kotona asumista tukevat palvelut: kotipalvelu & kotisairaanhoido, kotisairaala •omaishoido •perhehoito •asumispalvelut •lääkinnällinen kuntoutus •gerontologinen sosiaalityö •päihdehuolto, päihde- & mielenterveystyö •suun terveydenhuolto •sairaanhoidon palvelut: vastaanotot, kotisairaala, sairaalahoito, hoitotarvikkeet Etuudet •eläkkeet •asumistuki •eläkettä saavan hoitotuki •toimeentulotuki	YM lääkäiden asuminen •ikääntyneiden asumisohjelman toimeenpano •hissit, esteettömät asunnot •asumisen uudet mallit: palvelualueet/-korttelit, muistikylät, perhehoitokylät LVM •Asuinympäristöjen liikennejärjestelyt & turvallisuus mm. liikenneturvan iäkäs-ohjelma • Viestintäteknologia OM Perheitä koskeva yksityisoikeudellinen lainsäädäntö •avioliittolaki •perintökaari ym.	TEM •Omaishoidon innovaatiot •lääkäiden palveluissa toimivien työnjaon kehittäminen, erit. hoiva-avustajien käyttö •Kotipalvelut kuntoon – hanke SM •Palo- & pelastusturvallisuus •Tapaturmat •Maahanmuutto •Kotoutuminen VM •Kuntakokeilut •Kuntien kustannusten karsiminen -kärkihanke •Kokeilukulttuuri –kärkihanke •Avoin hallinto	MMM •Hyvinvoiva maaseutu – ohjelma (Leader) •Green care •Ravitsemus-suositukset • Green care • Ravitsemussuositus OKM Koulutus •ammattillisen koulutuksen reformi niin, että ammatillinen osaaminen vastaa sosiaali- ja terveysalalla tarvittavia osaamisvaatimuksia ja työelämän muutoksia iäkkäiden palveluissa Kulttuuri Liikunta
--	---	--	--

- Johtaja Päivi Voutilainen
- Projektipäällikkö Anja Noro
- Neuvotteleva virkamies Satu Karppanen
- Neuvotteleva virkamies Anne-Mari Raassina
- Suunnittelija Kirsti Äijö

» etunimi.sukunimi@stm.fi

» # IKIOMAT

» <http://stm.fi/hankkeet/koti-ja-omaishoito>

Kiitos!

